

Vår syn på plastavfall



Sammanfattning

- Vi vill inte energiåtervinna plast. Vi behöver inte heller plastavfall för vår energiproduktion. Det bästa vore om allt plastavfall kunde omhändertas effektivt högre upp i avfallstrappan.
- Den viktigaste åtgärden för att lösa samhällets plastproblematik är att minska tillförseln av ny plast.
- Förutom att minska tillförseln av plast måste samhället bli bättre på att ta hand om det plastavfall som trots allt uppstår. Det kan handla om effektivare insamling, pantsystem, högre krav på ecodesign eller att främja användningen av återvunnen plast.
- Plastens klimat- och miljöbelastning bör läggas på de aktörer som tillför ny plast till samhället.
- Det kommer inom överskådlig framtid vara nödvändigt att energiåtervinna giftig, kontaminerad eller allt för sliten plast.

Bakgrund

Tekniska verken är ett energi- och miljöföretag som arbetar i alla delar av avfallstrappan. Vi samlar in avfall som går till återanvändning via olika välgörenhetsorganisationer eller till materialåtervinning i samarbete med bland annat Förpacknings- och tidningsinsamlingen. Det avfall som inte kan nyttiggöras på annat sätt återvinns till el och värme i våra kraftvärmeverk. Vi hanterar plast i alla led i vår verksamhet vilket är en klimat- och miljömässig utmaning. I det här dokumentet förklarar vi vår syn på plastavfall, vår roll i plaståtervinning och hur vi anser att samhället behöver förändras för att bättre kunna hantera utmaningarna med plastanvändning.

Utmaningar med plastavfall

Av det avfall som produceras i dagens samhälle orsakar plastfraktioner särskilda problem. Plast är mycket svårnedbrytbart, vilket innebär att den finns kvar under mycket lång tid i vårt ekosystem och kan orsaka stora skador för exempelvis djurlivet. Vidare är plastavfall ofta uppblandat med andra fraktioner, till exempel trä och textilier, vilket försvårar effektiv materialåtervinning. En övergång till plast med förnybart ursprung minskar plastens klimatpåverkan men nedskräpningsproblematiken kvarstår.

Materialåtervinning är en bra metod för att få ut mer nytta av den plast som sätts på marknaden. Tekniken för materialåtervinning blir ständigt bättre men räcker idag inte till för att hantera hela plastutmaningen. Även med dagens bästa tillgängliga teknik ger materialåtervinning en hel del spill som tyvärr inte kan användas till annat än energiåtervinning. När det gäller återvunnen plast så är efterfrågan på marknaden fortfarande låg, vilket bland annat beror på att den håller lägre kvalitet än ny plast. En orsak till det är att plast slits vid användning och materialåtervinning vilket försämrar dess egenskaper och användbarhet. Det i sin tur innebär att den inte kan användas till lika kvalificerade produkter som tidigare.

När plasten inte längre lämpar sig för materialåtervinning är energiåtervinning ofta den klimat- och miljömässigt bästa lösningen. Plasten tas då till vara och används till att producera värme och el istället för att läggas på deponi. Att deponera brännbart och organiskt nedbrytbart avfall är dessutom inte tillåtet i Sverige.





Kraftvärme – samhällets njurar

Utöver sliten plast finns det flera andra plastfraktioner vi vill få bort från samhället. Det kan handla om gammal plast som innehåller miljögifter eller kontaminerad plast som exempelvis använts inom sjukvården. Genom effektiv insamling, sortering och förbränning kan vi ta bort det här avfallet från samhället, samtidigt som vi säkerställer att de farliga ämnena tas omhand under kontrollerade former. Förutom att förbränningen av oönskade plastfraktionerna ger el och värme fungerar alltså den avfallseldade kraftvärmens som samhällets njurar och ger stor miljönytta.

Tekniska verken vill inte elda plast!

Det bästa för klimatet och miljön vore om ingen plast behövde energiåtervinnas. Vi måste alltid sträva efter att allt plastavfall ska återvinnas högre upp i avfallstrappan genom effektiv materialåtervinning eller att vi i framtiden inte genererar något plastavfall alls. Tyvärr bedömer vi att vissa plastfraktioner, under överskådlig tid, kommer att behöva energiåtervinnas i brist på miljö- och klimatmässigt bättre alternativ.

I Norden har vi god tillgång på restprodukter från skogsindustrin, exempelvis grenar och trädtoppar, som inte har så många andra användningsområden än som bränsle. Det kommer dessutom under överskådlig tid finnas betydande mängder fossilfritt avfall i Europa som behöver energiåtervinnas för att undvika metanutsläpp från deponering. Mot bakgrund av det kommer Tekniska verken kunna fortsätta producera el och värme i våra kraftvärmeverk även med en minskande tillgång på fossilt plastavfall som bränsle.

Det bästa för klimatet och miljön vore om ingen plast behövde energiåtervinnas.



vinning

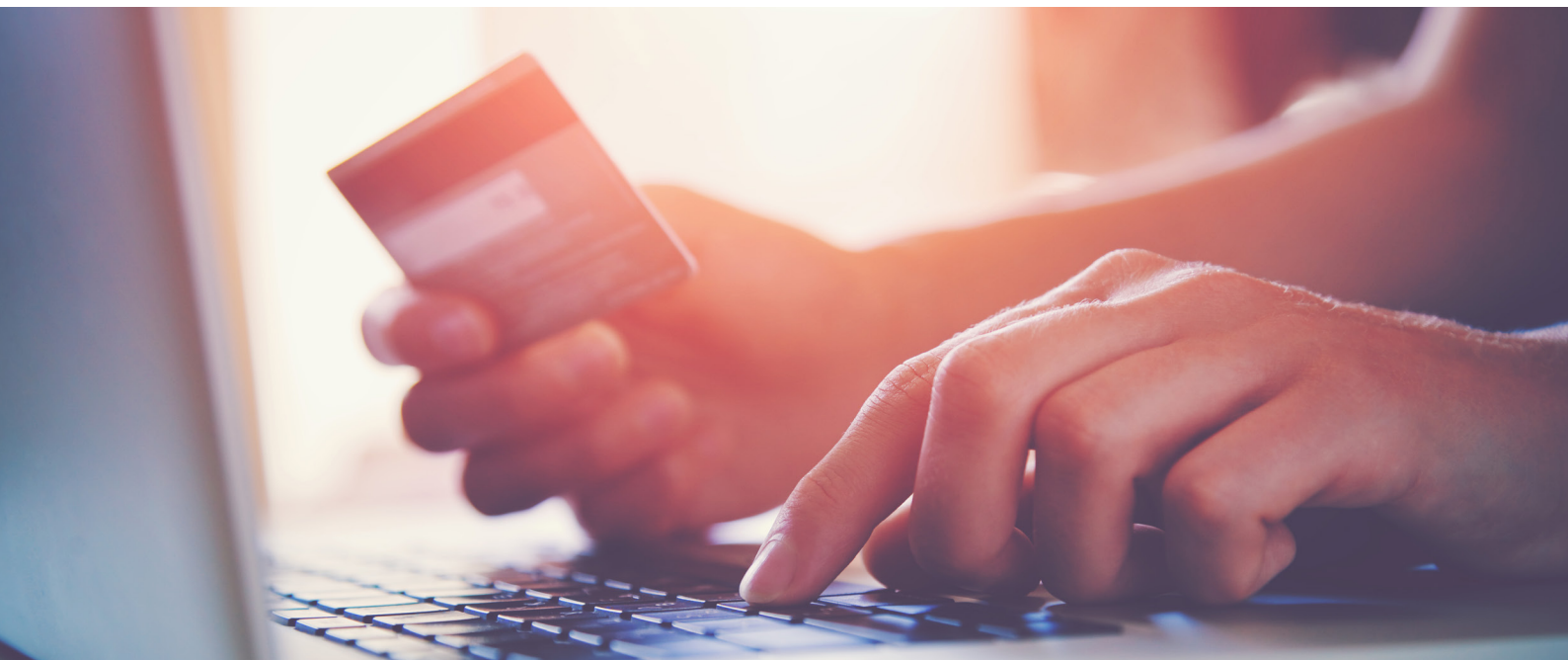


5 Deponering

Lösningar

Ju högre upp i avfallstrappan vi kan hantera vårt plastavfall desto mindre blir miljö- och klimatbelastningen. Det effektivaste sättet att hantera plastavfall är att minska tillförseln av ny plast. Problemet idag är att styrmedel och regelverk tenderar att fokusera på metoder för att ta hand om och behandla avfallet. Inte för att påverka de som tillför plasten till samhället eller skapar efterfrågan. Det som behövs är istället effektiva styrsignaler till både producenter och konsumenter för att minska mängden ny plast i samhället.

Idag får exempelvis fjärrvärme från plastavfall lågt klimatbetyg i olika miljöcertifieringssystem, vilket gör den mindre attraktiv för kunderna. Om de som tillför och använder plast i samhället skulle ta ansvar för dess miljöbelastning i sina miljö- och klimatboksutskott skulle det skapa incitament för att använda mindre plast. Det vore att tillämpa *polluters-pay-principen* på bästa sätt när det gäller plastavfall.



Även om incitamentet att minska plastavfallet flyttas till producenter och konsumenter kommer vi under lång tid framöver fortsatt ha en tillförsel av plastavfall till samhället. Därför måste vi också ha effektiva åtgärder för att hantera det. Genom att exempelvis ställa högre krav på ecodesign av produkter, skapa effektiva insamlingssystem för fler plastfraktioner eller att utveckla nya pantsystem underlättas materialåtervinningen. Vi tror också det är nödvändigt med styrmedel som främjar användningen av återvunnen plast. Slutligen är det viktigt att främja effektiv energiåtervinning för de oönskade plastfraktioner vi vill ha bort från samhället och som inte kan nyttiggöras på något annat sätt.

Tekniska verkens vision och plastavfall

Tekniska verkens bygger världens mest resurseffektiva region. Vi arbetar aktivt för att minska mängden plastavfall som energiåtervinns. Exempelvis verkar vi för förbättrad sortering av avfall och samarbetar också med olika aktörer för ökat återbruk. I framtiden vill vi nå så långt att vi endast energiåtervinner de plastfraktioner som inte kan nyttiggöras högre upp i avfallstrappan. Det är resurseffektivitet för oss.